

Eugeniusz Cnotliwy, Tadeusz Nawrolski

Szczecin. Zamek

Informator Archeologiczny : badania 11, 252-253

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Drugi sezon badań. Zamek średniowieczny.

Badania w 1977 roku stanowiły kontynuację zapoczątkowanych na nowo w poprzednim sezonie systematycznych prac wykopaliskowych. /IA-1976 pod st. Krościenko/ 2 wykopy badawcze, o łącznej powierzchni 30 m², zostały założone w dolnej części zamku, po wewnętrznej stronie muru tarczowego.

Wykop I/77 o wymiarach 3x2 m przylegał bezpośrednio do muru i nawiązywał do zeszłorocznego wykopu II/76. Eksplorację doprowadzono do stopy muru, posadowionego na stromo opadającej skale.

Wykop II/77 o wymiarach 12x2 m usytuowano na dolnej ścieżce turystycznej, prowadzącej na szczyt Góry Zamkowej. Lokalizacja wykopu wiązała się z koniecznością przebadania warstw kulturowych narażonych w największym stopniu na zniszczenie. W wykopie tym odsłonięto między innymi warstwę wapna, a pod nią pozostałości spalonego drewna; W niższych warstwach uchwycono ślady po drewnianych kołkach, służących prawdopodobnie do umocnienia ziemi na podłożu skalnym, które na stoku gwałtownie się obniżało.

Wśród wydobytych zabytków wyróżnić należy cynkowe, miniaturowe "naczyńko-pojemnik" z niebieskim barwnikiem /lazuryt/, zachowane w niewielkich fragmentach oraz gwoździe. Z liczego materiału ceramicznego na uwagę zasługują fragmenty naczyń z cylindrycznym wylewem; Według dotychczas wypracowanych kryteriów chronologicznych, odkryte fragmenty naczyń w większości datować można od 2 poł. XIII wieku. Tylko nieliczne ułamki można odnieść do czasów późniejszych /XIV - XV w./.

Badania będą kontynuowane.

SZCZECIN
Zamek

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Szczecinie

Badania prowadził dr Eugeniusz Cnotliwy przy współpracy mgr. Tadeusza Nawrolskiego; Finansował Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie; Pierwszy sezon badań; Zabudowa zamku z XIII - XVI w.

Badaniami objęto NW część dziedzińca głównego; Już w latach 1948-50 odkryto relikty najstarszych budowli murowanych zamku. Wykop posiadał 220 m². Celem badań była całkowita eksploatacja nawarstwień pochodzących z XII-XVI w., stwierdzenie ich powiązania z relikdami architektonicznymi, oraz ustalenie relacji chronologicznych i funkcjonalnych. Stwierdzono, że w miejscu w którym powstała w XIV w. murowana zabudowa zamkowa należały przynajmniej dwa poziomy zawierające dużą ilość ułamków sivek i naczyń kamionkowych;

Poziomy te można wstępnie odnieść na XIII - pocz. XIV wieku /dolny po szczegółowej analizie materiału może okazać się starszy/. Z jednym z tych poziomów należy wiązać niewykończoną "studnię", którą po zaniechaniu prac zasypano. W zasypisku oprócz ułamków naczyń glinianych znaleziono także fragmenty naczyń szklanych i drewnianych /klepkowe i toczone/ a poza tym fragmenty butów i ścianki skóry. Zespół ten można datować na 2 połowę XIII i połowę XIV w.

Z wyższymi nawarstwieniami należy łączyć mur obronny wzniesiony na słupach fundamentowych połączonych łukami konstrukcyjnymi, oraz fragment płytko fundamentowej budowli zamkowej, do której przytykała od południa furta dla pieszych i brama. Mur z bramą wydaje się elementem starszym niż budynek. Sam budynek o szerokości 10,30 m zachował się w ikonografii XVI w. W furcie sąsiadującej z budynkiem i na dziedzińcu odsłonięto małe partie posadzki ceglanej wyznaczającej poziom użytkowy.

Z zachodniej strony zabudowy zamkowej odkryto mur otaczający kościółek pod wezwaniem św. Ottona. Między murem a kościołem znaleziono 7 pochówków ludzkich, jeden w trumnie drewnianej. Poza tym odkryto tu ślad rozebranej już przed XVI w. mury krypty grobowej. Z relacji nawarstwień na wąskim przesmyku między omawianym murem a budynkiem zamkowym okazało się, że ten ostatni jest znacznie młodszymi.

Z zabytków ruchomych na uwagę zasługuje miedziana pokrywa dzbana zakończona uchwytem w postaci psa, poza tym dwie monety i fragmenty kabłączka typu pomorskiego.

Badania w tym miejscu zakończono dochodząc do poziomów osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

SZREMSK
woj. ciechanowskie
Stanowisko Zamek -
Dziedziniec

Mazowiecki Ośrodek Badań
Naukowych Warszawa

Badania prowadził mgr Marek Piotrowski. Finansowało Towarzystwo Miłośników Ziemi Ciechanowskiej i WKZ w Ciechanowie. Trzeci sezon badań. Rodzaj stanowiska - grodzisko wczesnośredniowieczne oraz relikty zamku XIV-XVI w. Chronologia stanowiska XI-XVIII w.

Kontynuowano prace na dziedzińcu zamkowym, mające na celu uchwycenie relikwów zabudowy grodu a także rozpoczęto badania na skłonie skarpy wzgórza zamkowego, których zamierzeniem było zlokalizowanie konstrukcji obronnych grodu.

Wykop II - o wymiarach 10x10 m założony na krawędzi skarpy na płn. od wejścia na dziedziniec wykazał dość nieoczekiwane istnienie murów obronnych oraz budynku bramnego /wieży?/ zamku goty-